

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Bakalářská práce

Komunální volby ve vybrané obci (Zdiby)

Michal Ekl

© 2012 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Katedra humanitních věd

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Ekl Michal

Hospodářská a kulturní studia

Název práce

Komunální volby ve vybrané obci (Zdiby)

Anglický název

Local elections in a municipality (Zdiby)

Cíle práce

Cílem bakalářské práce je charakterizovat komunální volby v roce 2010 ve vybraném územním samosprávném celku, a to jak z hlediska vývoje daného lokálního politického systému, tak z hlediska vývoje na krajské a národní úrovni politické vertikály. K dílčím cílům práce patří zejména charakteristika specifických sociálně ekonomických faktorů ovlivňujících lokální politický proces, identifikace lokálních aktérů politického procesu v obci a jejich vzájemných vztahů, odhalení způsobů vytváření kandidátních listin, jakož i objasnění mechanismu povolebního vyjednávání a formování orgánů územní samosprávy.

Metodika

Práce bude mít charakter případové studie a využije hlavní teoretické koncepce vztahující se k stranickým systémům, volebnímu procesu a formování volebních i exekutivních koalic na lokální politické úrovni. Metodicky bude práce založena na studiu dokumentů a na komparaci volebních dat Českého statistického úřadu. Doplnující informace budou získány semistandardizovanými rozhovory s lokálními politickými aktéry.

Harmonogram zpracování

Literární rešerše – do 7/2011

Sběr dat a zpracování charakteristiky obce – do 9/2011

Analýza dat a textace klíčových kapitol – do 12/2011

Úpravy textu dle připomínek – do 2/2012

Odevzdání práce a tezí – do 03/2012

Rozsah textové části

30 - 40 stran

Klíčová slova

Obecní zřízení, samospráva, lokální demokracie, komunální politika, volby, kandidátní listiny, politické strany, nezávislí kandidáti, povolební vyjednávání

Doporučené zdroje informací

Balík, S.: Komunální politika (Obce, aktéři a cíle místní politiky). Praha: Grada, 2009.

Balík, Stanislav. Česká komunální politika v obcích s rozšířenou působností. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2008.

Čmejrek, J., Bubeníček, V., Čopík, J. Demokracie v lokálním politickém prostoru. Praha: Grada Publishing, 2010.

Čmejrek, J.: Obce a regiony jako politický prostor. Praha: Alfa, 2008.

Chytilík, R., Šedo, J.: Volební systémy. Praha: Portál, 2009.

Krejčí, O.: Nová kniha o volbách. Příbram: Professional Publishing, 2006.

Vodička, K., Cabada, L.: Politický systém ČR. Praha: Portál, 2007.

Volební server Českého statistického úřadu www.volby.cz

Vedoucí práce

Čmejrek Jaroslav, doc. PhDr., CSc.

Termín odevzdání

březen 2012

prof. PhDr. Ing. Věra Majerová, CSc.

Vedoucí katedry

prof. Ing. Jan Hron, DrSc., dr.h.c.

Děkan fakulty

V Praze dne 24.10.2011

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci " Komunální volby ve vybrané obci (Zdiby)" jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autor uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 30.3. 2012

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval vedoucímu práce doc. PhDr. Jaroslavu Čmejkovi, CSc. za vedení této práce a jeho připomínky k obsahu i formě. Dále bych rád poděkoval zaměstnancům Obecního úřadu obce Zdiby za ochotu při poskytování informací důležitých pro tuto práci.

Komunální volby ve vybrané obci (Zdiby)

Local elections in a municipality (Zdiby)

Souhrn

Tato práce se zabývá analýzou komunálních voleb v obci Zdiby z roku 2010. V první části představuje souhrnný přehled literatury týkající se volebního procesu a orgánů obce. Další část charakterizuje samotnou obec Zdiby z geografického hlediska a dále po stránce historické, sociální a ekonomické, což má za úkol přiblížit celkovou situaci v obci. Třetí část se věnuje analýze voleb do zastupitelstva obce a zaměřuje se jak na jednotlivé účastníky volebního procesu, na průběh samotných voleb v obci, tak i na povolební jednání a koalice vznikající po ukončení voleb a sečtení hlasů. Ve čtvrté části je provedeno srovnání s výsledky komunálních voleb a voleb do Poslanecké sněmovny České republiky v obci a srovnání s výsledky v nejbližší městské části hlavního města Praha, tedy částí Praha 8.

Summary

This work is focused on analysis of local elections in municipality Zdiby in year 2010.

In first part is summarization of literature about elections and local government. Next part characterizes the municipality Zdiby in geographical, historical, social and economical aspects, which may help to understand the topic. In the third part is analysis of participants of local elections, the elections at all and the negotiation after it. In fourth part is comparison of election results of national election to Chamber of Deputies at Zdiby and results from the city part Prague 8.

Klíčová slova: Obecní zřízení, samospráva, komunální politika, volby, kandidátní listiny, politické strany, sdružení kandidátů, povolební vyjednávání, koalice

Keywords: Local government, local politics, elections, candidates of political parties, associations of candidates, bargaining, coalition

Obsah

1	Úvod.....	3
2	Cíl práce a metodika	4
3	Literární rešerše	5
	Zákony vztahující se k problematice obcí	5
3.1	Orgány obce	6
4	8	
4.1	Volební systémy a volby	8
	Volební právo	8
4.1.1	Komponenty volebního systému na komunální úrovni	8
4.1.2	Volební obvod	9
4.1.3	Forma kandidatury	9
4.1.4	Struktura volebních hlasů	10
4.1.5	Volební klauzule.....	10
4.1.6	Volební formule	11
5	Charakteristika obce Zdiby	12
	Vymezení území.....	12
5.1		12
5.2	Sociální a ekonomická charakteristika území	12
5.3		13
5.4	Kulturní a historická charakteristika	13
6	Vývoj komunální politiky v obci	16
	Volby do zastupitelstev obcí 2010	18
6.1	Politické strany a subjekty působící ve volbách do zastupitelstva obce v roce 2010	18
6.1.1	Občanská demokratická strana	18
6.1.2	Starostové a nezávislí.....	19
6.1.3	Sdružení nezávislých kandidátů Zdiby 2010	19
6.1.4	SNK Společně pro Zdiby	20
6.1.5	Hasiči pro Zdiby	20
6.1.6	Sdružení fotbal – Zdiby, Veltěž, Přemyšlení.....	21
6.1.7	SNK - Holosmetky, Zlatý kopec, Brnky.....	21
7	Analýza voleb do zastupitelstva obce 2010	22
7.1	Situace po volbách, koaliční jednání.....	25
8	Porovnání voleb do zastupitelstva obce a voleb do poslanecké sněmovny ČR.....	28
9	Závěr	31
10	Seznam literatury	32
10.1	Odborná literatura.....	32
10.2	Internetové zdroje	32
11	Seznam zkratk	33
12	Přílohy.....	34

1 Úvod

Komunální politika a komunální volby jsou politickým procesem probíhajícím na nejnížší úrovni. Často se zde tak můžeme setkat se silným zastoupením lokálních politických subjektů, nezávislých kandidátů a jejich sdružení. Takováto politická uskupení nemají většinou výraznější význam ve volbách na vyšší úrovni (volby do zastupitelstev krajů, volby do Parlamentu ČR), ale pro lokální politickou situaci a rozvoj obce bývají klíčové. Na počtu a různorodosti takovýchto politických aktérů se dá pozorovat všeobecná politická angažovanost občanů obce a jejich zájem o politické dění.

V obci Zdiby je silné zastoupení lokálních politických aktérů a komunální politika a angažovanost občanů v politickém dění silně stoupá, což naznačuje i nárůst počtu politických subjektů v této obci působících. Tento nárůst byl markantní právě v období mezi komunálními volbami v roce 2006 a 2010. Z tohoto důvodu je tato práce zaměřena primárně na charakteristiku stran a sdružení účastnících se voleb do zastupitelstva obce v roce 2010, samotnou analýzu volebních výsledků, celkové rozdělení hlasů a zisky hlasů, které získali jednotliví kandidáti. Následně ukazuje povolební jednání o koaličních spojeních a vzniku koaliční smlouvy.

2 Cíl práce a metodika

Cílem této bakalářské práce je charakterizovat komunální volby v roce 2010 v obci Zdiby, charakterizovat politické subjekty, které se v tomto procesu angažovaly, a rozebrat následné formování zastupitelstva a jednotlivých orgánů územní samosprávy, přičemž bude podrobně rozebrán i průběh formování koalic v zastupitelstvu. K pochopení voličského jednání zároveň v tomto směru slouží rozbor voleb z předchozích let. Jelikož ovšem není možné brát komunální volby jakožto osamocený proces, který není propojen s jinými stupni voleb, je nutné analyzovat i výsledky voleb na celostátní úrovni a bude snaha poukázat na jejich možnou vzájemnou provázanost, co se voličského rozhodování týče. Proto je dalším cílem porovnání výsledků voleb do PS ČR v obci Zdiby s celostátními výsledky a výsledky v nejbližší pražské městské části sousedící s obcí (Praha 8). K dalším dílčím cílům následně patří charakteristika ekonomických i sociálních faktorů, které mají vliv na politický vývoj obce a rozhodování voličů.

Pro vhodnou interpretaci má práce charakter případové studie, která primárně vychází z teorie vztahující se k problematice stranických systémů, volebního procesu a formování koalic na lokální politické úrovni. K teoretickému přiblížení problematiky slouží literární rešerše, kde se čtenář seznámí s volebním systémem a procesem voleb jako takovým z hlediska zákonů ČR i z hlediska politologického, jak je rozebrán v odborné literatuře. V charakteristice obce jsou použity především písemné prameny pocházející z obecního úřadu, katastrálního úřadu, případně další historické prameny, které popisují vývoj obce a její transformace.

Pro samotnou analýzu komunálních voleb je metodika práce založena především na studiu dokumentů týkajících se jejich průběhu. V tomto směru jsou použity hlavně volební programy jednotlivých politických aktérů působících v obci a následné komparaci volebních výsledků, dle zpracování Českého statistického úřadu dostupných z volebního serveru www.volby.cz.

Doplňkové informace, týkající se především jednotlivých politických aktérů, jsou získávány z rozhovorů se zaměstnanci obecního úřadu.

3 Literární rešerše

Zákony vztahující se k problematice obcí

V samém počátku je důležité specifikovat obec jako takovou, abychom mohli dále rozpracovat problematiku komunálních voleb. K tomuto účelu je stěžejním materiálem zákon č. 128/2000 Sb. tedy zákon o obcích, kde je v § 1 přímo řečeno „*Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce.*“ Zároveň je zmíněno v § 2 odst. 1, že obec je veřejnosprávní korporací, vlastní majetek s kterým hospodaří a v právních vztazích vystupuje pod svým jménem a nese odpovědnost, která z těchto vztahů vyplývá. § 2 odst. 2 dále uvádí: „*Obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů; při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem.*“

Dále jsou v tomto zákoně (konkrétně § 3) uvedena kritéria pro přiznání obci statutu města (nad 3000 obyvatel, po vyjádření vlády a vyjádření předsedy Poslanecké sněmovny) nebo městysem, případně jsou zde uvedeny kritéria pro přiznání statusu města z „historického statusu“ a popsány i případy, kdy se obce slučují a jaký status tak následně přejímají.

V následujícím paragrafu (§ 4) jsou zakotvena statutární města: „*Statutárními městy jsou Kladno, České Budějovice, Plzeň, Karlovy Vary, Ústí nad Labem, Liberec, Hradec Králové, Pardubice, Jihlava, Brno, Zlín, Olomouc, Přerov, Chomutov, Děčín, Frýdek-Místek, Ostrava, Opava, Havířov, Most, Teplice, Karviná a Mladá Boleslav.*“ a možnosti jejich dalších členění.

Velmi významný je také § 5, v kterém jsou uvedeny jednotlivé orgány obcí, ať už se jedná o klasickou obec, město, statutární město nebo o městys. „*Obec je samostatně spravována zastupitelstvem obce; dalšími orgány obce jsou rada obce, starosta, obecní úřad a zvláštní orgány obce. Město je samostatně spravováno zastupitelstvem města; dalšími orgány města jsou rada města, starosta, městský úřad a zvláštní orgány města. Městys je samostatně spravován zastupitelstvem městyse; dalšími orgány městyse jsou rada městyse, starosta, úřad městyse a zvláštní orgány městyse.*“

Významný je také Díl 2, Občané obce, § 16. v němž je stanoveno, kdo je občanem obce a jak se takový občan může participovat na politickém životě v obci. Tento paragraf je důležitý jelikož přesně vymezuje možnosti, kterými občan, jakožto fyzická, osoba může

určovat směřování dané obce. Dle zákona je občanem obce fyzická osoba, která je buď občanem České republiky, nebo je v obci přihlášena k trvalému pobytu. Tím je vymezen občan a dále jsou mu připisována práva, která vyplývají z tohoto statusu. V první řadě, pro občana staršího 18 let, je to právo volební v podobě pasivní i aktivní (§ 16 (2)). Tedy právo volit a být volen do orgánů obce. Dále může participovat na činnosti obce hlasováním v referendech, podávat návrhy k projednávání zastupitelstvu, atd. (viz zákon č. 128/2000 Sb § 16 (2)).

3.1 Orgány obce

Nejvyšším orgánem obce je zastupitelstvo obce. Jeho specifikace jsou opět uvedeny v zákoně č. 128/2000 Sb. konkrétně v části Hlava IV, Orgány obce, Díl 1, Zastupitelstvo obce a následně též v Díl 2 Pravomoce zastupitelstva obce, tedy v § 67 až § 98. Zde je tedy uveden hlavně počet zastupitelů v jednotlivých obcích, přičemž ten se primárně odvíjí od počtu obyvatel přihlášených v obci k trvalému pobytu k 1. 1. daného roku, v kterém se volby konají. Zároveň je důležité brát ohledy na rozlohu obce. Jednodušeji řečeno by počet členů zastupitelstva měl být adekvátní k rozloze a velikosti obce. Zákon v tomto ohledu jasně určuje rozmezí pro počet zastupitelů a to konkrétně v § 68 (1), kde je uvedeno:

do 500 obyvatel 5 až 15 členů

nad 500 do 3 000 obyvatel 7 až 15 členů

nad 3 000 do 10 000 obyvatel 11 až 25 členů

nad 10 000 do 50 000 obyvatel 15 až 35 členů

nad 50 000 do 150 000 obyvatel 25 až 45 členů

nad 150 000 obyvatel 35 až 55 členů.¹

Z řad zastupitelstva je volena rada obce. Jejími členy jsou starosta, místostarosta (místostarostové) a další členové zastupitelstva. Představuje tak výkonný orgán obce v oblasti samostatné působnosti a je přímo odpovědná zastupitelstvu, jakožto nejvyššímu orgánu obce. Její práva a povinnosti jsou opět zakotvena v zákoně č. 128/2000 Sb. konkrétně v části Hlava IV, Orgány obce, Díl 3, Rada obce. Mezi její činnosti např. patří sestavování rozpočtu obce, zabezpečuje hospodaření obce, vydává nařízení obce a kontroluje činnost orgánů, které obecní rada zřídila. Na rozdíl od zastupitelstva obce jsou jednání rady obce neveřejná.²

¹ Zákon č. 128/2000 Sb., *Zákon o obcích*, § 68 (1)

² Čmejrek, J., Kopřiva, R., *Základy veřejné správy*, Česká zemědělská univerzita v Praze, Praha 2010

Představitelem obce na venek je starosta, který ji zastupuje. I jeho postavení je zakotveno v zákoně č. 128/2000 Sb., Hlava IV, Orgány obce, Díl 4, Starosta. Ten je vybírán z řad zastupitelstva a také je zastupitelstvu zodpovědný. Krom zastupování obce patří do náplně jeho povinností řízení jednání zastupitelstva a schůzí obecní rady, jmenuje a odvolává tajemníka obecního úřadu a podepisuje obecní vyhlášky. Také stojí v čele obecního úřadu.³ Dalším stěžejním dokumentem je zákon č. 491/2001 Sb., tedy zákon o volbách do obecních zastupitelstev. Ten v první řadě udává délku funkčního období a to hned v § 1 odst. 2. Klíčový je také § 2, který přímo říká: „*Volby do zastupitelstev obcí se konají na základě všeobecného, rovného a přímého volebního práva tajným hlasováním podle zásad poměrného zastoupení.*“ Touto větou je tedy určeno, jak má probíhat hlasování, podle jakého systému se přepočítávají hlasy a jak jsou následně rozdělovány mezi jednotlivé kandidáty.

Následně se přechází k § 4, Právo volit. Jak již z názvu paragrafu vyplývá, je zde především zachyceno, kdy má občan právo volit. Pokud nebudeme přímo citovat zákon, ale řekneme zjednodušenou verzi, tak to tohoto paragrafu vyplývá, že do zastupitelstva obce má právo volit ten, kdo nejpozději v den voleb dosáhl věku 18 let (volby se konají dva dny, tedy nejpozději v druhý den voleb), je v dané obci přihlášen k trvalému pobytu a pokud není zbaven odpovědnosti k právním úkonům. Není tak důležité, zda se jedná o občana České republiky či nikoliv.

V následující části, tedy § 5, Právo být volen, jsou určeny podmínky, kdy může být občan volen. Primárně musí splňovat podmínky uvedené v § 4 (viz výše). Dále je uvedeno, že člen zastupitelstva nemůže zároveň s funkcí zastupitele vykonávat funkci zaměstnance této obce, případně funkci zaměstnance krajského nebo finančního úřadu, pokud zaměstnanec vykonává činnost související s danou obcí, ve které je volen.

Dále patří pozornost v tomto zákoně Hlavě III, Kandidátní listiny a hlasovací lístky. Zde jsou uvedeny náležitosti, které musí kandidáti a politické strany, které se účastní voleb v dané obci splnit, aby mohly být plnoprávně zařazeny jako účastníci do procesu voleb a být tak voleny.

V následujících částech jsou uvedeny orgány činné ve volbách, jejich nároky a povinnosti, povinnosti a práva zastupitelů, důvody k přezkoumání výsledků voleb, důvody pro pořádání nových voleb a sankce za nedodržení těchto povinností. Z pohledu zákona je tedy

3 Čmejrek, J., Kopřiva, R., *Základy veřejné správy*, Česká zemědělská univerzita v Praze, Praha 2010

obec i volební právo vymezeno jasně. Nicméně je důležité rozebrat i systém a náležitosti, dle kterého volby probíhají.

4

4.1 Volební systémy a volby

Volební právo

Volební právo je rozděleno na dva druhy, a to právo aktivní a právo pasivní. Právo aktivní nabývá každý svéprávný občan České republiky dnem dosažení věku 18 let a je to právo volit své zástupce do zastupitelských orgánů, přičemž do zastupitelstev obcí mohou volit i ti, kteří nemají státní občanství ČR, ale mají na území obce trvalé bydliště, nikoliv však do zastupitelstev krajů či Parlamentu ČR.

Právo pasivní je právo být volen, tedy kandidovat za politickou stranu, nebo jako nezávislý kandidát na funkci v zastupitelském úřadě. Zde je právo být volen opět omezeno věkem, nicméně již jej občan nezískává najednou, ale jsou zde různé věkové hranice. Tyto hranice jsou v závislosti na pozici, na kterou volič kandiduje. Do zastupitelstva obce, nebo kraje, může být občan volen ode dne dosažení věku 18 let, do Poslanecké sněmovny ČR může být volen od věku 21 let a do Senátu ČR 40 let.

Volební právo občanů ČR by také mělo splňovat základní demokratické principy. Tedy princip rovnosti hlasů, všechny hlasy mají stejnou váhu, bez ohledu na pohlaví, rasu či náboženské vyznání, princip všeobecnosti, každý občan má právo účastnit se od daného věku volebního procesu, a princip tajného hlasování, volič má právo na tajnou volbu a nikdo po něm nemůže požadovat, aby zveřejnil, komu udělil hlas.⁴

4.1.1 Komponenty volebního systému na komunální úrovni

Komponenty volebního systému vytváří vnitřní strukturu volebního systému, přičemž mezi tyto komponenty patří volební obvod, struktura volebního hlasu, forma kandidatury, volební klauzule a volební formule. Tyto komponenty slouží k tomu, aby mohly být odevzdané hlasy ve výsledku převedeny na mandáty.⁵

⁴ Čmejrek, J., Kubálek, M., Pátek, Z., Dostál, P., *Moderní společnost a problémy politiky*, Česká zemědělská univerzita v Praze, Praha 2007

⁵ Čmejrek, J., Bubeníček, V., Luhanová, M., *Politika v regionálním rozvoji*, Česká zemědělská univerzita v Praze, Praha 2004

4.1.2 Volební obvod

Volební obvod je ohraničeným územím, ve kterém je v rámci voleb obsazován předem určený počet mandátů. Velikost obvodu je určována vzhledem k počtu volených zástupců a rozlišují se obvody jednomandátové a vícemandátové, které nadále dělíme na malé (2 – 5 mandátů), střední (5 – 10 mandátů) a velké (10 a více mandátů). Jednomandátové obvody jsou v ČR využívány v senátních volbách. U komunálních voleb se jedná vždy o vícemandátové obvody, přičemž obec většinou představuje jeden volební obvod. Obec lze rozdělit na více volebních obvodů, pokud je voleno alespoň 10 zastupitelů a počet obsazovaných mandátů na jeden obvod nesmí klesnout pod 5. Tato hranice je významná především pro lokální politické aktéry, tedy menší strany a uskupení, případně nezávislé kandidáty, jelikož zabraňuje dominanci jedné velké strany, která by v případě obsazování menšího počtu mandátů vytlačila menší aktéry.⁶

4.1.3 Forma kandidatury

V komunálních volbách je forma kandidatury určena prostřednictvím otevřené kandidátní listiny, ve které není volič vázán tím, že dá hlas pouze jedné straně, a může ovlivnit pořadí na kandidátní listině. Volič tak může svůj hlas dát buď jedné kandidátní listině jako celku, nebo může hlasovat pro jednotlivé kandidáty z různých kandidátních listin, přičemž je možné tyto dva způsoby kombinovat.

V komunálních volbách je umožněno kandidovat pouze těm, kteří dosáhli 18 – ti let a zároveň mají trvalé bydliště na území obce. Zároveň se můžeme setkat s kandidáty, kteří kandidují buď za politické strany, politická hnutí, sdružení nezávislých kandidátů, nebo s nezávislými kandidáty. V případě kandidátů účastnících se voleb za jakékoliv uskupení nesmí přesáhnout počet kandidátů na kandidátní listině celkový počet volených zastupitelů.⁷

⁶ Čmejrek, J., Bubeníček, V., Luhanová, M., *Politika v regionálním rozvoji*, Česká zemědělská univerzita v Praze, Praha 2004

⁷ Čmejrek, J., Bubeníček, V., Luhanová, M., *Politika v regionálním rozvoji*, Česká zemědělská univerzita v Praze, Praha 2004

4.1.4 Struktura volebních hlasů

Jak bylo naznačeno v předchozí části, v komunálních volbách volič nedisponuje jen jedním hlasem, ale může hlasovat pro několik kandidátů, přičemž počet jeho hlasů je omezen počtem volených zástupců. Může tak rozprostřít své hlasy mezi jednotlivé kandidáty napříč všech kandidátních listin, nebo dát všechny své hlasy ve prospěch jedné kandidátní listiny jejím označením. Zároveň je možná kombinace obou způsobů, kdy volič označí jednotlivé kandidáty a zároveň i jednu kandidátní listinu. V tomto případě se spočítá počet hlasů ve prospěch jednotlivých kandidátů a zbylé hlasy jdou ve prospěch označené kandidátní listiny.

Z pohledu kandidáta má výše získaných hlasů vliv na rozdělení mandátů uvnitř strany. Jelikož se ovšem hlasy při zaškrtnutí kandidátní listiny rozdělují odshora, byli by zvýhodněni kandidáti na čelních pozicích na listině. Z tohoto důvodu se využívá opatření, které dává přednost kandidátům, kteří získali o více než 10 % hlasů, než je průměrný počet hlasů dané kandidátní listiny. Pro výpočet pořadí slouží následující vzorec

$$\frac{\text{Počet hlasů nutný pro postup na první pozici} \geq 110 \% \cdot \text{Počet hlasů získaných volební stranou}}{\text{Počet kandidátů na kandidátní listině}}$$

Takto získají kandidáti mandáty podle toho, kolik získaly hlasy. Nicméně kandidáti, kteří nedosáhli na potřebnou hranici 110 %, získávají mandáty podle pořadí na kandidátní listině.⁸

4.1.5 Volební klauzule

Volební klauzule je uměle stanovený práh, kterého musí účastník voleb dosáhnout, pokud má vstoupit do skrutinia (procesu rozdělování mandátů). Musí tedy získat minimální počet hlasů, aby vůbec byla brána v potaz. Klauzule se běžně užívá v poměrném volebním systému a v ČR je jí užíváno ve všech volbách, které se tímto systémem řídí, a slouží k tomu, aby nedocházelo ke zbytečné fragmentaci orgánů. Standardně je nastavena na výši

⁸ Čmejrek, J., Bubeníček, V., Luhanová, M., *Politika v regionálním rozvoji*, Česká zemědělská univerzita v Praze, Praha 2004

5% procent, ale toto číslo není směrodatné a dochází k úpravám podle konkrétního typu voleb.

V komunálních volbách se může klauzule snižovat vzhledem k nutnosti zachování politické soutěže mezi účastníky. To se odvíjí od velikosti volebního obvodu. Zároveň se volební klauzule přepočítává podle počtu kandidátů na kandidátní listině tak, aby nebyly zvýhodněny strany, které dokázaly zaplnit celou listinu. Pro zcela zaplněné listiny pak platí klauzule stanovená na 5 %.⁹

4.1.6 Volební formule

Pro rozdělení mandátů slouží tzv. volební formule, ČR se používá d'Hondtova volební formule. Princip tohoto rozdělování spočívá v tom, že se dělí počty hlasů, které získala každá strana, která do skrutinia postoupila, postupně čísly 1, 2, 3, 4, atd. až do počtu kandidátů na kandidátní listině. Takto získané podíly jsou následně seřazeny podle velikosti až do počtu obsazovaných mandátů. Podíly, které se tak nachází v tomto pořadí, znamenají zisk mandátu pro danou kandidátní listinu.¹⁰

Mandát je pak následně přiřazen konkrétnímu kandidátovi dle systému vysvětleného výše v části „Struktura volebních hlasů“.

⁹ Čmejrek, J., Bubeníček, V., Čopík, J., *Demokracie v lokálním politickém prostoru*, Grada, Praha, 2010, ISBN 978-80-247-3061-5

¹⁰ Čmejrek, J., Bubeníček, V., Čopík, J., *Demokracie v lokálním politickém prostoru*, Grada, Praha, 2010, ISBN 978-80-247-3061-5

5 Charakteristika obce Zdiby

Vymezení území

Obec Zdiby se nachází v těsné blízkosti severního okraje hlavního města Prahy. Hranice obce se nachází jen několik metrů od hranice území spadajícího pod hlavní město. Tato bezprostřední blízkost metropole má značný vliv na život v obci, ale zároveň si obec zachovává spíše vesnický ráz. Obec tak spadá do okresu Praha-východ ve Středočeském kraji. Z této územní příslušnosti pro ni vyplývají další důležité faktory. Na příklad, vzhledem k velikosti obce samotné, Zdiby nejsou pověřenou obcí, tudíž agendu stavební pro občany zajišťuje úřad v Klecanech a další část agendy MÚ Brandýs nad Labem.¹¹

5.1

5.2 *Sociální a ekonomická charakteristika území*¹²

Ze socioekonomického hlediska se dá na obec pohlížet jako na velmi lukrativní. Podle údajů z roku 2009 byla nezaměstnanost 6,07 % což bylo téměř o 0,8 % méně než národní průměr. I tyto vcelku pozitivní hodnoty můžeme připisovat malé vzdálenosti, která odděluje Zdiby od Prahy, kde je dlouhodobě nejnižší nezaměstnanost ze všech regionů ČR. Podíl nezaměstnaných mužů a žen, je přitom lehce ve prospěch mužů, kde nezaměstnanost činila 5,85 %, zatímco u žen 6,37 %. Uchazeči o práci ovšem v tomto roce byli v opačném poměru, jelikož z registrovaných uchazečů o práci bylo evidováno 22 mužů a jen 17 žen z celkového počtu 39, přičemž nejvíce žadatelů bylo nad 50 let a jen dva absolventi vysoké školy. Z těchto údajů se dá usuzovat o vcelku dobré a snadné dosažitelnosti pracovní pozice. Nicméně ze socioekonomického hlediska není vhodné brát v potaz pouze ukazatele nezaměstnanosti, ale je důležité se zaměřit i na další faktory ovlivňující život v obci z hlediska občanské vybavenosti. Krom dobré vybavenosti z hlediska inženýrských sítí, obec je kompletně připojena na vodovodní, kanalizační i plynovou síť, ale je dobré zmínit primárně mateřskou a základní školu. Pro obec s velkým nárůstem obyvatelstva a s potencionálem značného populačního růstu jsou tato dvě zařízení ze stěžejních. Tato zařízení dále doplňují 4 sportovní hřiště, přičemž na jednom působí i sportovní fotbalový klub obce Zdiby. Z hlediska poskytování zdravotních služeb je dobré zmínit přítomnost

¹¹ Obecní úřad Zdiby, *Základní informace* [online], [10.8.2011], Dostupné z WWW: <http://www.obeczdiby.cz/index.php/zakladni-informace>

¹² Regionální informační servis, *Zdiby* [online], [10.8.2011], Dostupné z WWW: <http://cygni.risy.cz/projekt.jiznicechy.org/cz/index.php?pid=231&kraj=-1&zuj=539058#nezamestnanost>

detašovaného pracoviště střediska záchranné služby a rychlé zdravotnické pomoci, které může zajistit kvalitní a rychlou zdravotní pomoc v akutních případech. Vzhledem ke své velikosti není obec vybavena střední školou ani žádným větším zdravotnickým zařízením, nicméně vzhledem k velmi dobré dopravní obslužnosti je dostupnost takovýchto zařízení v rámci hlavního města vcelku jednoduchá (linkový autobus ve všedních dnech jede do/z obce zhruba každých 15min a má přímou návaznost na trasu metra a další linky MHD). Zásadní pro občany a jejich život v obci je také pobočka knihovny. Vzhledem k dlouhé historii obce (viz níže) je v obci farní kostel se hřbitovem, dodnes stojící v centru obce. Ačkoliv jsou obyvatelé, stejně tak jako velká část ČR, převážně ateistická je i zde kostel jednou z hlavních dominant.¹³

5.3

5.4 Kulturní a historická charakteristika

Historie obce je velmi rozsáhlá. Současné Zdiby vznikly spojením 4 samostatných osad Zdiby, Veltěž, Přemyšlení a Brnky. Každá z osad se může honosit vlastní poutavou historií. Osada Zdiby původně náležela klášteru Sv. Kateřiny na Novém městě pražském, ale za husitských válek byla tato působnost katolického kostela zrušena a Zdiby již nadále nespádaly pod vliv církve. I tento fakt můžeme přisoudit blízké přítomnosti Prahy na dění v obci. Praha jakožto jedno z hlavních center husitského povstání zcela jasně nemohla nechat takto blízce přilehlou obec pod správou církve, proti které brojila. Vzhledem k tomu, že Pražané byli spíše umírněnou husitskou frakcí, nedošlo k vyplenění vesnice a její následné devastaci, jako tomu bylo v mnoha jiných případech. Po uklidnění husitských bouří byla správa území předávána mezi mnohými pány a v 16. Století spadaly pod svého asi nejvýznamnějšího majitele Rytíře Přimyslava Ferdinanda Radeckého z Radče, pán na Přemyšlení a Zdibech. Tento nižší šlechtic se zasadil o rozvoj osady a po své smrti byl pochován v místním kostele Povýšení sv. Kříže, což je zachyceno i na tamní náhrobní desce. Po jeho smrti se opět majitelé panství střídali, až v 18. století byla přestavena původní tvrz na nízký barokní zámek. Ten je dodnes neodmyslitelnou součástí obce. Důležitou součástí byl také pivovar, který zajišťoval obci jistou prestiž. První zmínka o pivovaru pochází z 19. století, konkrétně roku 1890, kdy zde začala produkce piva zřízená pivovarnickou rodinou z pražského Smíchova. Vlastníci pivovaru se

¹³ Obecní úřad Zdiby, *Historie* [online], [10.8.2011], „Dostupné z WWW: <http://www.obeczdiby.cz/obec-zdiby/historie>“

v následných letech stali i majiteli zámku, který jim následně sloužil jako rodinné sídlo až do roku 1948, kdy byla rodina ze svého sídla vyhnána a její majetek znárodněn. Od té doby byl celý zámek soustavně devastován až nakonec mělo dojít k úplné demolici objektu, nicméně nakonec se od záměru upustilo a po revoluci v roce 1989 byla budova předána zpět původním majitelům, kteří započali rekonstrukci. Ta ovšem nikdy nebyla dokončena vzhledem k nedostatku finančních prostředků. Stavba byla tak následně zakonzervována a v tomto stavu se udržuje do dnes. Další důležitou pamětihodností osady je kostel ze 14. století (kostel Povýšení sv. Kříže), zmíněného již výše. K farnosti náleží i stále používaný hřbitov.

Část obce Brnky a její historie se datuje zhruba od roku 1233. V té době náležela k Svatojiřskému klášteru na Pražském hradě, následně se pak správa přesunula pod Benediktínský klášter na Břevnově. V době husitské došlo opět k přesunu vlastnictví obce a to do rukou Starého města. Dle dochovaných pramenů trvala tato správa až do roku 1620, kdy byla obec vydrancována a po několika dalších desetiletích prodána obyvateli Nového města. V té době byla započata i přestavba tehdejší tvrze na zámek, kterou ovšem dokončili až další majitelé. Následně prodělal zámek ještě několik změn, ale z větší části vydržela jeho podoba dodnes. Byly však provedeny drobné úpravy nejprve do barokního, následně do novorenesančního stylu. K zámku patřil také statek, pivovar a vinopalna. Úpadek celé budovy nastal za dob komunismu a současný stav je stále velmi neútesný.

Přemýšlení jakožto další část současných Zdib je pravděpodobně nejstarší částí obce. Datace zdejšího osídlení je díky archeologickým nálezům evidována již od 10. století. Celá obec byla v průběhu historie rozdělena mezi několik majitelů současně. Panské sídlo náležící k obci bylo využíváno jen zřídka a na počátku 18. století zbylo z původní gotické stavby jen minimum. Tento stav setrval ještě několik dalších let a až na počátku 19. století byl na původních základech vybudován současný zámek, který spíše připomíná měšťanský dům.

Čtvrtou částí obce je původní osada Veltěž. Její původ sahá do počátku 13. století, kdy se jednalo hlavně o statek spadající pod Benediktinky Svatojiřské sídlící na Břevnovském klášteře. Za husitských válek byl vliv církve eliminován a vlastnictví přešlo do rukou světských. Navrácení církvi bylo provedeno až roku 1729, kdy spadal pod probošství sv. Víta na Pražském hradě. V současné době tvoří původní osada centrum celých Zdib.

Holosmetky, jako poslední a spíše neoficiální ze Zdibských částí, jsou převážně chatařskou

osadou. Jsou rozděleny do 3 částí Holosmetky I až III. Spadají pod správu městského úřadu ve Zdíbech. Celá osada byla založena zahrádkáři, kteří byli nuceni se přestěhovat kvůli rozšiřující se výstavbě na Trojském ostrově v Praze.¹⁴

V již zmíněném centru, tedy ve Veltěži, se soustřeďuje také kulturní a společenský život obce. Nachází se zde obecní úřad, rozsáhlá sokolovna, základní i mateřská škola a pošta. Můžeme ho prohlásit i za kulturní centrum. V sokolovně jsou pořádány pravidelné plesy a zábavy. V obci se setkáme i s udržovanými tradicemi, které jsou ovšem často podobné všeobecně udržovaným zvykům. Mezi nejzřetelnější patří klasické „Pálení čarodějnic“ probíhající v noci z 30.4. na 1.5. kterého se povětšinou zúčastňují mladí lidé, kteří se věnují stavbě hranice na večerní oheň. Dalším tradičním zvykem je velikonoční průvod vsí za mohutného hlomozu řehtaček. Mezi další kulturní akce můžeme řadit dětský karneval a karneval sportovců, které se každoročně konají. Neobvyklé není ani pořádání oslav dětského dne, či podzimního posvícení, doprovázeného pouťovými a zábavními atrakcemi.¹⁵

Obec Zdiby, jak již bylo zmíněno, je v těsném sousedství s hlavním městem Prahou. Toto těsné sousedství může mít za následek ovlivňování celkového života v obci, tedy i po stránce politického složení zastupitelstva. Z tohoto předpokladu mohou být vyvozeny dvě hypotézy, jak může složení zastupitelstva vypadat. Může tedy být velmi podobné, jako v hlavním městě Praze, případně v přímo sousedící městské části Praha 8, nebo se zde mohou projevovat lokální strany na úkor celorepublikových politických uskupení a tím vytvářet specifické složení v místním obecním zastupitelstvu.

¹⁴ Obecní úřad Zdiby, *Historie* [online], [10.8.2011], Dostupné z WWW: <http://www.obeczdiby.cz/obec-zdiby/historie>

¹⁵ Obecní úřad Zdiby, *Tradice* [online], [10.8.2011], Dostupné z WWW: <http://www.obeczdiby.cz/index.php/historie/tradice>

6 Vývoj komunální politiky v obci

K pochopení současné politické situace na území obce je důležité podívat se na průběh a výsledky komunálních voleb z předchozích let. Je zde možné vidět vývoj lokálního politického systému, který se v průběhu let formoval do současné podoby.

V roce 1994 bylo ve volbách obsazováno 9 mandátů, jelikož obec byla menší, než v současnosti. Konkrétně bylo zapsáno 681 oprávněných voličů a ti se mohli rozhodovat mezi 5 politickými aktéry, přičemž 4 byli pouze nezávislí kandidáti a jediné politické uskupení působící v obci bylo sdružení nezávislých kandidátů, které slučovalo 4 kandidáty. Žádný z těchto kandidátů neměl politickou příslušnost k žádné straně a jednalo se tak pouze o občany obce s politickými ambicemi. Výsledky voleb byly velmi vyrovnané. Nezávislí kandidáti získali od 11,68% do 14,33% hlasů a sdružení čtyř kandidátů 47,61% a volební účast byla 65,24%. Vzhledem k počtu kandidátů a počtu obsazovaných získali mandát všichni kandidující.¹⁶

V následujícím volebním roce, v roce 1998, se již zvýšil počet oprávněných voličů na 846 a s tím i počet obsazovaných mandátů na počet, který se udržel do současnosti, tedy na 11. Zvýšil se i počet kandidátů, kteří šli do volebního boje a již tedy nebyl počet kandidátů stejný jako počet mandátů, ačkoliv tento převis byl jen o jednoho kandidáta, tedy 12. Byla ovšem zaznamenána nižší účast voličů a k těmto volbám přišlo pouhých 58,27%. Nicméně v těchto volbách se o post zastupitele ucházeli jen nezávislí kandidáti a nebylo zde již žádné sdružení kandidátů. Všichni kandidující byli stále bez politické příslušnosti. Objevuje se zde část nových kandidátů a jediný, kdo nezískal mandát, byl zastupitel úřadující v předchozím volebním období, Ing. Jiří Měřinský. Ten získal pouhých 3,76% hlasů a nepřekročil tak ani hranici nutnou pro vstup do skrutinia. Nicméně se zde v tomto roce objevují silní kandidáti a vítězem voleb se stal Zdeněk Jurkeník, který získal 12,96% hlasů. S tímto mužem se na zdibské politické scéně setkáváme i nadále.¹⁷

V roce 2002 došlo opět k navýšení voličské základny na 999 zapsaných voličů a oproti předchozím volbám se i lehce zvýšila volební účast na 60,76%. Zároveň se zde již začínají formovat politická uskupení, především Sdružení fotbal – Zdiby, Veltěž, Přemýšlení a Sdružení nezávislých kandidátů – ZVPB (zkratka v názvu znamená Zdiby, Veltěž,

¹⁶ Český statistický úřad, *Výsledky voleb* [online], 2010 [23.3.2012], dostupné z WWW: <http://www.volby.cz/pls/kv1994/kv1111?xjazyk=CZ&xid=1&xdz=1&xnumnuts=3209&xobec=539058>

¹⁷ Český statistický úřad, *Výsledky voleb* [online], [23.3.2012], dostupné z WWW: <http://www.volby.cz/pls/kv1998/kv1111?xjazyk=CZ&xid=0&xdz=1&xnumnuts=2109&xobec=539058>

Přemyšlení, Brnky). Tyto dvě sdružení již sestavují plné kandidátní listiny s 11-ti navrhovanými kandidáty. Zároveň se voleb účastní dva nezávislí kandidáti, kteří však ve výsledku nedosahují ani na 5% hlasů. Mandáty si tedy rozdělují mezi sebe zmíněná sdružení kandidátů, přičemž Sdružení fotbal – Zdiby, Veltěž, Přemyšlení získává 7 mandátů. V tomto sdružení je jedním z předních členů kandidátky i již zmíněný Zdeněk Jurkeník a pozici starosty obsazuje Jan Tvrďý. SNK – ZVPB získalo 4 mandáty, které obsazují kandidáti úřadující v zastupitelstvu i v minulých letech.¹⁸

V předposledních komunálních volbách v roce 2006 se na politické scéně obce objevuje první politická strana působící na celorepublikové úrovni, ODS. Zároveň se počet aktérů vstupujících do voleb snížil na 3 a již se zde nesetkáváme s nezávislými kandidáty. Všichni účastníci nastupují do voleb s plně obsazenými kandidátními listinami, tudíž celkem se voleb účastní 33 kandidátů. Zároveň je zaznamenán i další nárůst voličů, ale i těch, kteří se k volbám dostavili. Volební účast v roce 2006 dosáhla 68,62%. Krom zmíněné ODS se voleb opět účastnilo Sdružení fotbal – Zdiby, Veltěž, Přemyšlení a nově vzniklé sdružení Volba pro obec. Ve volbách opět zvítězilo Sdružení fotbal – Zdiby, Veltěž, Přemyšlení, které získalo 6 mandátů a mohlo tak opět svými kandidáty vytvořit v zastupitelstvu většinu aniž by mělo potřebu vytvářet jakékoliv koalice. Sdružení Volba pro obec získalo 4 mandáty a ODS 1. Krom zastupitele z řad ODS stále nebyl nikdo ze zvolených zastupitelů příslušníkem žádné politické strany. Starostou se opět stal Jan Tvrďý.¹⁹

¹⁸ Český statistický úřad, *Výsledky voleb* [online], 2010 [23.3.2012], dostupné z WWW:
<http://www.volby.cz/pls/kv2002/kv1111?xjazyk=CZ&xid=0&xdz=1&xnumnuts=2109&xobec=539058>

¹⁹ Český statistický úřad, *Výsledky voleb* [online], 2010 [23.3.2012], dostupné z WWW:
<http://www.volby.cz/pls/kv2006/kv1111?xjazyk=CZ&xid=0&xdz=1&xnumnuts=2109&xobec=539058&xstat=0&xvyber=0>

7 Volby do zastupitelstev obcí 2010

7.1 Politické strany a subjekty působící ve volbách do zastupitelstva obce v roce 2010

V obci Zdiby v průběhu posledních let silně vzrostl počet lokálních politických uskupení. Od roku 2006, kdy kandidovaly pouze 3 politické subjekty, konkrétně Sdružení fotbal – Zdiby, Veltěž, Přemyšlení, Volba pro obec a místní zastoupení jediné celorepublikové strany činné v té době v obci a to Občanské demokratické strany (ODS). V těchto volbách získala nadpoloviční většinu hlasů (51,35%) strana Sdružení fotbal – Zdiby, Veltěž, Přemyšlení a byla tak schopna obsadit v zastupitelstvu nadpoloviční většinu mandátů. V průběhu následujících let, tedy mezi lety 2006-2010 se ovšem počet politicky činných subjektů značně zvýšil a v komunálních volbách do zastupitelstev obcí v roce 2010 se objevuje již celkem 7 participujících politických uskupení. Společným jmenovatelem ovšem zůstává fakt, že většina těchto činitelů je stále pouze lokálního charakteru, z čehož zcela logicky vyplývá, že se zvyšuje zainteresovanost zdibských občanů na veřejném životě a možnostech jeho ovlivňování. Je důležité tyto jednotlivé aktéry alespoň stručně charakterizovat z hlediska jejich činnosti a působení v obci.²⁰

7.1.1 Občanská demokratická strana

ODS je strana, která má ve Zdibech dlouhou tradici a je jedinou parlamentní stranou, která zde působí. Poprvé se účastnila komunálních voleb v roce 2006 a v předcházejících volbách kandidovali někteří kandidáti s její podporou. V roce 2006 se účastnila voleb jakožto jediná parlamentní strana zastoupená v Parlamentu ČR a získala tehdy jeden mandát.

Nicméně její pozice sílila a v roce 2010 nastupovala do voleb s programem slibujícím fungující obecní úřad s vstřícným jednáním a kompetentním vedením, využívání finančních prostředků od ministerstev a Evropské unie a zřízení transparentní stavební komise s širokým zastoupením občanů pro průhlednou výstavbu v obci. Zaměřila se ale také na běžnější problémy spojené například s dopravou a instalací moderních bezpečnostních prvků k ochraně chodců, ale i na rozvoj kulturního života s ohledem

²⁰ Český statistický úřad, *Výsledky voleb* [online], 2010 [23.3.2012], dostupné z WWW: <http://volby.cz/pls/kv2010/kv1111?xjazyk=CZ&xid=0&xdz=1&xnumnuts=2109&xobec=539058&xobecnaz=zdiby&xstat=0&xvyber=0>

na tradiční způsob života v obci a výstavbu nových center a zařízení pro volnočasové aktivity přístupných pro širokou veřejnost.²¹

7.1.2 Starostové a nezávislí

Tento subjekt, kandidující v roce 2010 v obci poprvé, je součástí celorepublikového sdružení zaměřeného na komunální a regionální politickou scénu, které je úzce napojeno na parlamentní stranu TOP09 S podporou Starostů, ačkoliv není přímo její součástí. Mezi stěžejní body programu patří potírání korupce, transparentnost jednání úřadů a snižování byrokracie a zkvalitnění vymahatelnosti práva pro občany. Její lokální program, s kterým se účastnila, voleb ve Zdibech byl mírně upraven, ale principiálně zůstával nezměněn. Kladen byl důraz na další rozvoj obce, komunikací a inženýrských sítí, které by tak měli zajistit větší pohodlí a kvalitu života občanů. Jakožto silně proevropské hnutí zároveň upozorňuje na možnosti vyššího čerpání evropských dotací ze strukturálních fondů EU.²²

7.1.3 Sdružení nezávislých kandidátů Zdiby 2010

Tato strana vznikla jako reakce nespokojených občanů v obci s dosavadním vedením a ve své vlastní charakteristice tak uvádí, že bude silně usilovat o změnu ve vedení obce a ostře se vyhrazuje proti rozhodnutím, která zastupitelstvo vydává. Jako důkaz této vyhraněnosti jsou v oficiálních materiálech strany uvedeny tvrzení, ve kterých se říká, že současné vedení obce vytváří ze Zdib „*skanzen Středočeského kraje*“. Uskupení tak může být považováno za opoziční protipól dosavadních politických činitelů řídících obec.

Ve svém programu deklarují tři základní pilíře, díky kterým chtějí zaujmout voliče a získat si jejich podporu. Tyto pilíře jsou uvedeny v úvodu volebního programu pro volby v roce 2010. Přímou se zde říká: „*Stojíme o to, aby se naše obec stala PŘÍJEMNÝM, ZODPOVĚDNÝM a PŘÁTELSKÝM místem pro život.*“ Ve svém programu dále přímo uvádí nutnost zavést změny v komunikaci obecního úřadu s občany a opět se tak staví do opozice proti dosavadnímu vedení obce. Podporují příchod nových residentů do obce v odvolání na komunitu v obci, sounáležitost ale i finanční prostředky plynoucí z vyššího počtu obyvatel. Kladen je důraz na rozvoj občanských aktivit a neziskových organizací v obci.

²¹ ODS Zdiby, *Volební program* [online], 2010 [10.3.2012], dostupné z WWW: <http://ods zdiby.cz/content/ve-zdibech-s-úsměvem>

²² Starostové a nezávislí, *O nás* [online], 2010 [10.3.2012], dostupné z WWW: <http://www.starostove-nezavisli.cz/o-nas>

Silný nesouhlas s dosavadní politikou je velice silný a v diskuzích v obci i na internetových stránkách se často střetávají účastníci s diametrálně rozdílnými názory a často proti sobě ostře vystupují a napadají svá vzájemná stanoviska a kandidáty.²³

7.1.4 SNK Společně pro Zdiby

Toto sdružení nezávislých kandidátů vystupující pod společným názvem Společně pro Zdiby vychází z občanského sdružení působícího v obci Zdiby již od roku 2001. Hlavní činnost sdružení je zaměřena na rozvoj obce s primárním zaměřením na ekologickou stránku věci, udržení standardů životního prostředí a jeho ochrana. Nicméně sdružení bylo několik let neaktivní a znovu se začalo angažovat v obecním životě až v roce 2009 po zvolení nového vedení. V tomto roce se sdružení také rozhodlo pro angažování se v politickém životě v obci, ale jakožto nepolitický subjekt nemohlo kandidovat celé občanské sdružení a tak dali záštitu svého jména sdružení nezávislých kandidátů a zapojili se do politického procesu jako SNK „Společně pro Zdiby“.

Cíle politického subjektu korespondují s cíly sdružení, tedy jde primárně o udržitelný rozvoj obce s ohledy na životní prostředí, které by nemělo docházet k úhonně, a usměrňování nově přicházejících podnikatelských záměrů v obci tak, aby co nejméně negativně zasahovali do života stávajících občanů. Hlavní zaměření celého politického subjektu tedy může být shrnuto na priority ochrany krajiny a životního prostředí a na ochranu zdraví občanů.²⁴

7.1.5 Hasiči pro Zdiby

Další nově vzniklý politický činitel ve Zdibech, který vznikl mezi roky 2006 a 2010. Jak sám název strany napovídá, jedná se o politické sdružení, které má ve svém středu základnu tvořenou především z řad sboru dobrovolných hasičů, který má v obci dlouho tradici. Vzhledem ke svému původu je i volební program, který primárně vyzdvihuje ochranu občanů a jejich zdraví, ale i možnosti dalšího rozvoje a investic v obci. I zde je zmíněna výstavba nových nemovitostí, která je pro město v takové blízkosti metropole charakteristická a je na ni upozorňováno s důrazem na její důslednou kontrolu.

²³ Zdiby 2010, *O nás* [online], 2010 [10.3.2012], dostupné z WWW: <http://zdiby2010.webnode.cz/o-nas/>

²⁴ Občanské sdružení Zdiby, *Jak to vidíme* [online], 2010 [10.3.2012], dostupné z WWW: <http://osz.zdiby.cz/index.php/jak-to-vidime.html>

7.1.6 Sdružení fotbal – Zdiby, Veltěž, Přemyšlení

Vznik této politické strany je úzce spjat s tělovýchovnou jednotou v obci a především, jak název opět napovídá, s fotbalovým týmem působícím ve Zdibech. Zároveň se jedná o politický subjekt, který má v obci dlouhou tradici a je již po několikáté silně zastoupen v řadách zastupitelstva. V předchozích dvou komunálních volbách konaných v roce 2002 a 2006 získala tato strana nadpoloviční většinu všech mandátů. Byla také prvním lokálním politickým subjektem působícím ve Zdibech jakožto politická strana, jelikož v roce 1998 ve volbách do zastupitelstva obce kandidovali pouze nezávislí kandidáti. Silné zastoupení v orgánech obce a dlouhotrvající kontinuita naznačují dlouhodobou spokojenost voličů s programem strany a jejím vedením. Výrazným krokem, který strana za svého působení učinila, bylo vypsání referenda o připojení Zdib k hlavnímu městu Praze, ačkoliv se jedná o čistě lokálního politického aktéra. V referendu se silná většina obyvatel vyslovila proti návrhu o připojení.

Strana ve svém programu deklaruje úměrný rozvoj obce s ohledy na její tradici a samostatnost. Chce zachovávat autonomii obce, tak jak se k tomu vyjádřili občané v referendu a zároveň se také snaží regulovat a usměrňovat výstavbu nových domů a průmyslových objektů v závislosti na svých cílech.²⁵

7.1.7 SNK - Holosmetky, Zlatý kopec, Brnky

Toto sdružení nezávislých kandidátů je složeno především z lidí žijících v částech obce, které byly započítány jakožto samostatné obecní části až později, jelikož dříve byly převážně chatařskými, nebo zahrádkářskými koloniemi, které se následně rozrostli. Sdružení se účastnilo poprvé voleb v roce 2010 a je tak dalším nově vzniklým uskupením. Jeho primární cíle jsou ochrana zájmů obyvatel v částech Holosmetky, Zlatý kopec, Brnky, které nejsou historickou součástí Zdib a jejich obyvatelé se tak mohou cítit ohroženi ze strany obyvatel původních částí obce. I zde je v programu kladen silný důraz na šetrnou výstavbu nových budov vůči původním obyvatelům obce a životnímu prostředí.²⁶

²⁵ Rozhovor se zaměstnancem obecního úřadu Zdiby

²⁶ Rozhovor se zaměstnancem obecního úřadu Zdiby

8 Analýza voleb do zastupitelstva obce 2010

Ve volbách v roce 2010 participovalo 9 politických subjektů (viz výše), což představovalo silný nárůst oproti volbám v roce 2006, kdy kandidovaly pouze 3 politická uskupení a každé v tomto roce získalo alespoň jeden mandát v zastupitelstvu. Vznik dalších šesti subjektů během jednoho volebního období (4 roky) může poukazovat na rozpolcenost voličské obce a nejednotu v názorech na vedení.

Ve Zdibech je voleno 11 členů zastupitelstva, přičemž do voleb v roce 2010 byl hlavní zisk hlasů na straně Sdružení fotbal – Zdiby, Veltěž, Přemýšlení, kteří byly schopni pravidelně utvářet nadpoloviční většinu v zastupitelstvu z řad vlastních zvolených kandidátů.

V roce 2010, především díky zvýšení politické angažovanosti a nárůstu počtu pasivně volených účastníků voleb, tento poměr snížil a v konečném výsledku počet mandátů, které doposud dominantní strana získala, nestačil na utvoření většiny v zastupitelstvu. Strana Sdružení fotbal – Zdiby, Veltěž, Přemýšlení, vedená tehdejší starostou a předsedou sdružení, Janem Tvrdým, získala s 29,71% hlasů 4 mandáty, tedy o minimálně dva potřebné mandáty méně, než bylo nutné k opětovnému získání jednostranné převahy v zastupitelstvu. I tak byl tento výsledek nejvyšší v celých volbách v obci a opět vynesl stranu na první místo s 3545 hlasy. Nejvíce hlasů ovšem nezískal ani bývalý starosta obce, ani muž s číslem 1 na kandidátní listině, ale až kandidát na třetím místě, Zdeněk Jurkeník. Rozdíl v zisku hlasů byl velmi nízký a čtyři kandidáti, kteří získali mandát v zastupitelstvu obce, mají mezi sebou rozdíl pouhých 0,4% hlasů, tedy mezi prvním a posledním zvoleným zastupitelem je rozdíl 24 preferenčních hlasů. (Viz příloha č. 1)

Druhé místo obsadilo sdružení nezávislých kandidátů - SNK – Společně pro Zdiby. Toto nové uskupení, které působilo velmi krátce na politické scéně obce, jakožto politický subjekt obsadilo celkem 3 mandáty se ziskem 2514 hlasů, tedy 21,08%. Mandát získal muž na kandidátce s číslem 1, Ing. Miloš Krejcar, se ziskem 295 hlasů. Druhý mandát získal až muž s pořadovým číslem 3 na kandidátní listině, pan Radim Slezák, který je představitelem občanského sdružení Společně pro Zdiby, ze kterého toto politické uskupení vzešlo (viz výše). Tento kandidát získal 266 hlasů a jeho následovník, Ing. Petr Dubský, získal o pouhý jeden hlas méně (265). Celkově byl rozdíl získaných hlasů mezi čtyřmi prvními v této straně velmi malý. (Viz příloha č. 2)

Na třetím místě se umístila jediná parlamentní strana účastnící se místních voleb, tedy Občanská demokratická strana. Ta v těchto volbách obsadila dva mandáty se ziskem 2219

hlasů, tedy 18,6% a byla tak v tomto roce o poznání úspěšnější a získala o jeden mandát více než v předchozích volbách v roce 2006. Jejím lídrem ve volbách 2010 byla MUDr. Markéta Hellerová, která také obhájila své místo na špičce kandidátky se ziskem 313 preferenčních hlasů, tedy o 53 více nežli její spolustraníci pan Milan Baier, který s 260 hlasy také získal mandát zastupitele. Můžeme tak zde pozorovat výraznější rozdíl v počtu hlasů mezi kandidáty, kteří získali mandát než v předchozím případě. (Viz příloha č. 3)

Shodně po jednom mandátu získaly s relativně malým rozdílem hlasů kandidující sdružení SNK – Holosmetky, Zlatý kopec, Brnky a Sdružení nezávislých kandidátů Zdiby 2010. Oba tyto subjekty byly v těchto volbách také nováčky.

SNK – Holosmetky, Zlatý kopec, Brnky mělo nepatrně větší zisk hlasů, přesně 1288, tedy 10,8% všech hlasů a jejich kandidát, Judr. Libor Široký, tak byl do zastupitelstva dosazen se ziskem 150 preferenčních hlasů. Tento kandidát byl ovšem až na třetím místě kandidátky, ačkoliv lídr kandidátky, Ing. Lubomír Seif, získal o pouhých 6 hlasů méně, vzhledem k celkovému počtu hlasů, které strana získala, se on ani číslo 2 na kandidátce, Ing. Jiří Žáček, do zastupitelstva nedostal. (Viz příloha č. 4)

Jiný případ nastal v již zmíněném Sdružení nezávislých kandidátů Zdiby 2010, které získalo 1210 hlasů, tedy 10,14% a taktéž získali 1 mandát. Zde ovšem představitelka sdružení, Mgr. Pavla Oborníková, tedy první v pořadí na kandidátní listině, získala v počtu preferenčních hlasů nejvyšší číslo, a získala tak mandát v zastupitelstvu obce, se 158 hlasy. Kandidát s číslem 2, Ing. Štěpán Jordanov, taktéž výrazná a často zmiňovaná postava uskupení, získal 144 hlasů, tedy rozdíl nebyl až tak výrazný, ale opět na mandát nedosáhl vzhledem k celkově nízkému počtu hlasů, které sdružení ve volbách získalo. Další kandidáti již měli zisk hlasů podstatně nižší a rozdíl tak byl výrazně nižší. (Viz příloha č. 5)

Bez zisku jediného mandátu tak zůstaly pouze dva kandidující subjekty. Prvním je sdružení Hasiči pro Zdiby, které získalo 628 hlasů (5,26%), tedy téměř o polovinu méně, než strana s nejnižším počtem hlasů, která ještě dosáhla na mandát v zastupitelstvu. V tomto sdružení získal největší počet hlasů JUDr. Josef Lžičář a to 162 hlasů, tedy 25,79%, a byl tak výrazným kandidátem tohoto sdružení, jelikož druhý největší zisk zaznamenal pan Zdeněk Davídek, který získal téměř o polovinu méně preferencí (89). (Viz příloha č. 6)

Druhým uskupením, kandidujícím ve volbách, které nezískalo žádný mandát, je sdružení působící na celorepublikové úrovni v oblasti místní a regionální politiky, „STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ“. Tento subjekt získal ve volbách v obci Zdiby nejméně hlasů ze všech

zúčastněných a s 524 (4,39%) hlasy skončil na posledním místě. Toto sdružení ovšem postavilo pouze 5 kandidátů na rozdíl od ostatních participantů, kteří všichni shodně plně obsadili kandidátní listinu, navrhovali tedy 11 kandidátů. Výrazně v tomto sdružení figurovali první dva kandidáti uvedení na kandidátní listině, kteří dohromady získali přes 55% hlasů, které tato strana získala. (Viz příloha č. 7)

V celkovém výsledku tak ve volbách zvítězilo opět uskupení Sdružení fotbal – Zdiby, Veltěž, Přemyšlení, stejně tak jako v předchozích volbách. Nicméně již nezískalo většinu mandátů v zastupitelstvu, ale „pouze“ 4 mandáty. Dalším uskupením kandidátů, které získalo větší počet mandátů, bylo SNK „Společně pro Zdiby“. Se 3 mandáty představovaly významnou politickou sílu v řadách zastupitelstva. Třetí skončila ODS, s 2 mandáty, která si tak od minulého volebního období o jeden mandát polepšila a její postavení v obci se evidentně zlepšilo během předchozích čtyř let. Celkem se voleb do zastupitelstva obce zúčastnilo 65,6 % občanů a bylo odevzdáno 1153 hlasů z celkového počtu 1766 voličů. Rozdělení hlasů a mandátů po sečtení volebních lístků je tak možné vidět v následující tabulce.²⁷

Počet volených členů zastupitelstva	Počet volebních obvodů	Okresy	Voliči v seznamu	Vydané obálky	Volební účast v %	Odevzdané obálky	Platné hlasy
11	1	1	1 766	1 159	65,63	1 153	11 928

Kandidátní listina		Hlasy		Počet kandidátů	Přepočtené % platných hlasů	Počet mandátů
Číslo	Název	Abs.	V %			
1	Sd.fotbal-Zdiby,Veltěž,Přemyš.	3 545	29,72	11	29,71	4
2	Hasiči pro Zdiby	628	5,26	11	5,26	0
3	Sdruž.nezáv.kand.Zdiby 2010	1 210	10,14	11	10,14	1
4	SNK-Holosm.,Zlatý kopec,Brnky	1 288	10,8	11	10,79	1
5	Občanská demokrat.strana (ODS)	2 219	18,6	11	18,6	2
6	SNK"Společně pro Zdiby"	2 514	21,08	11	21,07	3
7	STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ	524	4,39	5	9,66	0

Zdroj: Zpracováno dle ČSÚ, volby.cz, 2012

²⁷ Zpracováno dle volebního serveru ČSÚ volby.cz

8.1 Situace po volbách, koaliční jednání

Vzhledem k tomu, že žádná ze stran, které získaly mandát v zastupitelstvu, nebyla schopna sama o sobě vytvořit většinu v jedenáctičlenném zastupitelstvu, musely začít probíhat jednání o koalicích mezi jednotlivými účastníky voleb, o koaliční smlouvě a hlavně o budoucím představiteli obce v pozici starosty.

V prvním kole jednání o koalici se tak sešli zástupci ODS, SNK Společně pro Zdiby a SNK Zdiby 2010. Všichni se shodují na nutnosti některých změn, které jsou zveřejňovány v jejich programech a každá ze stran se pochopitelně snažila prosadit do smlouvy co nejvíce ze svého vlastního programu. Nicméně všechny strany se v prvním kole jednání shodují na utvoření koalice zmíněných tří subjektů, přičemž starostkou by se měla stát představitelka ODS, MUDr. Markéta Hellerová a zástupcem starosty se měl stát Ing. Miloš Krejcar, představitel SNK Společně pro Zdiby. Koalice by tak byla tvořena bez strany s nejvyšším počtem získaných mandátů Sdružení fotbal – Zdiby, Veltěž, Přemyslení, které by se tak dostala do opozice, ačkoliv v předchozích obdobích měla nadpoloviční většinu hlasů.²⁸

Vcelku rychle jsou zpracovány návrhy koaliční smlouvy a v průběhu jednoho týdne se schylovalo k jejímu podpisu. V dohodnutý den podepsání se však navrhovaný místostarosta Ing. Krejcar ohrazuje proti zvolení starostky MUDr. Hellerové, jak bylo dohodnuto v prvních kolech jednání. Místo ní navrhuje na pozici starosty sám sebe a tuto změnu argumentuje „všeobecným veřejným míněním“ z nějž podle jeho slov vyplývá, že je pro občany obce lepším kandidátem. Toto vystoupení proti navrhované osobě starostky má za následek návrat na začátek jednání.

Po dvoudenním jednání je dohoda opět na počátečním rozvržení, kdy starostkou má stát MUDr. Hellerová a jejím zástupcem Ing. Krejcar. S dohodou opět souhlasí jak zástupci SNK Zdiby 2010, tak zástupci SNK Společně pro Zdiby. Nicméně ze současné podoby smlouvy vyplývá, že některé pravomoci budou z pozice starosty přeneseny na místostarostu. Návrh těchto přenesených pravomocí předložit Ing. Krejcar v nejbližších dnech a vzniká i předběžná domluva na podpisu koaliční smlouvy dne 2.11.2010.

Nicméně hned následující den po ukončení jednání, tedy 28.10.2010 se dostávají na světlo informace o jednání SNK Společně pro Zdiby i s dalšími subjekty zvolenými do zastupitelstva, nebo jen s některými jejich členy o podpoře jejím návrhům

²⁸ Hellerová, M., *Jak se rodila nova koalice* [online], 2010 [12.3.2012], Dostupné z WWW: http://www.hellerova.cz/?mn_post=14

v zastupitelstvu na úkor koalice. V důsledku těchto informací ODS a SNK Zdiby 2010 odmítají výhradní jednání s SNK Společně pro Zdiby. Nicméně bez této strany, která získala 3 mandáty v zastupitelstvu, nejsou dvě zbývající uskupení schopna vytvořit v zastupitelstvu většinu, jelikož by měli pouze 5 z 11 mandátů. Z tohoto důvodu začínají všechna vyjednávání zcela od začátku mezi všemi subjekty.

Nadále pokračuje vyjednávání mezi ODS a SNK Společně pro Zdiby. 1.11.2010 zasílá Ing. Krejcar své požadavky na přenesení pravomocí ze starosty na místostarostu. ODS ovšem tvrdě odmítá tyto požadavky se slovy, že po splnění těchto podmínek by se pozice starosty stala bez jakýchkoliv významných pravomocí pouze loutkou v rukou místostarosty a ne plnohodnotným představitelem obce. SNK Společně pro Zdiby reaguje tvrzením, že pokud umožní ODS, aby na pozici starosty byla dosazena MUDr. Hellerová, očekává, jakožto uskupení s největším počtem mandátů v koalici, značnou benevolenci v převádění pravomocí ze starosty na místostarostu. ODS kontruje vlastním návrhem o přenesení pravomocí, s tím ovšem zástupci SNK Společně pro Zdiby nesouhlasí a argumentují nevyvážeností pravomocí a opětovným vyžadováním benevolence k jejich návrhu.²⁹

Po neúspěších dalšího jednání již začínají naplno jednání se všemi zvolenými zástupci jiných uskupení. ODS tak opouští koncepci původní koalice a začíná jednat s jinými partnery, kterými jsou zástupci SNK – Holosmetky, Zlatý Kopec, Brnky a Sdružení fotbal – Zdiby, Veltěž, Přemyšlení. SNK Zdiby 2010, které již ve svém volebním programu ostře vystupovalo proti předchozímu vedení obce v režii Sdružení fotbal – Zdiby, Veltěž, Přemyšlení opouští jednání o koalici s touto stranou.

Mezi těmito subjekty proběhla rychlá jednání a společně našly shodu nad většinou bodů koaliční smlouvy. Je dohodnuta vzájemná podpora v zastupitelstvu a za starostku je v koalici opět ustanovena MUDr. Hellerová. Pozici místostarosty by měl obsadit Zdeněk Jurkeník, který získal nejvíce hlasů ve Sdružení fotbal – Zdiby, Veltěž, Přemyšlení. Žádný ze zúčastněných nemá proti tomuto rozložení sil žádné námitky, ačkoliv nejsilnější pozici v koalici má Sdružení fotbal – Zdiby, Veltěž, Přemyšlení se 4 mandáty, neklade si žádné další podmínky na přesun pravomocí z agendy starosty na místostarostu. Ústní dohoda je uzavřena a začíná se pracovat na konkrétní podobě koaliční smlouvy.³⁰

²⁹ Hellerová, M., *Jak se rodila nova koalice* [online], 2010 [12.3.2012], Dostupné z WWW: http://www.hellerova.cz/?mn_post=14

³⁰ Hellerová, M., *Jak se rodila nova koalice* [online], 2010 [12.3.2012], Dostupné z WWW: http://www.hellerova.cz/?mn_post=14

Koaliční smlouva samotná byla představiteli všech tří aktérů podepsána dne 12.11.2010 na ustanovujícím zasedání zastupitelstva. Vznikla tak dohoda o vzájemné podpoře zastupitelů pocházejících ze tří politických subjektů vyskytujících se v obci, jak již bylo zmíněno výše, tedy ODS, Sdružení fotbal – Zdiby, Veltěž, Přemyslení a SNK - Holosmetky, Zlatý Kopec, Brnky. Tyto tři strany se snažily zachovat co nejvíce ze svého programu a zároveň společně postupovat ve vedení obce v období 2010 – 2014. Rozděluje priority zastupitelstva na dvě základní složky.

První složkou jsou programové cíle, kdy se koaliční partneři zavazují ke snaze pomoci v rozvoji obce hlavně ve stránce dopravní infrastruktury a územního rozvoje, kde nezavrhuje ani případnou změnu územního plánu obce. Dále deklarují rozvoj obce v oblasti sociálních služeb jako je školství a zdravotnictví.

Druhou složkou jsou cíle týkající se správních činností v obci. V obci panovala dlouhodobá nespokojenost s činností obecního úřadu v předchozím volebním období, kdy většinu v zastupitelstvu měl jeden z koaličních partnerů, Sdružení fotbal – Zdiby, Veltěž, Přemyslení. Pravděpodobně z toho důvodu je možné usuzovat, proč je jedním z prvních bodů koaliční smlouvy, v části Správní priority, bod zaměřený na změnu práce obecního úřadu, který je rozvinut a garantuje transformaci stávajících poměrů tak, aby byly vstřícnější k obyvatelům obce ať už po stránce komunikace úřadu s občany, či zefektivněním úředních hodin. Zároveň se v této části smlouvy zmiňuje změna práce Obecní policie Zdiby, pro její větší efektivnost a lepší službu občanům v otázkách bezpečnosti. V neposlední řadě jsou vysloveny záruky a garance transparentnosti jednání obecního úřadu ve věcech výběrových řízení a veřejných zakázek, a provedení auditu zakázek za minulé roky.

Koaliční smlouva dále stanovuje pravidla pro fungování spolupráce koaličních zastupitelů, kdy by se na všech závažnějších rozhodnutích měla celá koalice shodnout a v další části ustanovuje personální rozložení řad zastupitelstva a ustanovení kontrolního a finančního výboru obce, oba s pěti členy, případně komise působící jako poradní orgány zastupitelstva. Konkrétně v obci působí 7 komisí a v žádné, dle ustanovení koaliční smlouvy, nemá žádný z koaličních partnerů nadpoloviční většinu a všichni partneři mají právo na poměrné zastoupení. (Viz příloha č. 8)³¹

³¹ ODS Zdiby, *Koaliční smlouva* [online], 2010 [12.3.2012], dostupné z WWW: <http://ods zdiby.cz/content/koaliční-smlouva>

9 Porovnání voleb do zastupitelstva obce a voleb do poslanecké sněmovny ČR

Ve stejném roce (2010), ve kterém probíhaly volby do zastupitelstev obcí, probíhaly také volby do Poslanecké sněmovny ČR. Z tohoto důvodu může dojít k jisté komparaci volebních výsledků z těchto dvou proběhnuvších volebních procesů.

Nachází se zde ovšem jistý nepoměr v počtu stran, které se účastnily voleb do PS ČR. V roce 2010 se těchto voleb zúčastnilo celkem 26 politických subjektů, což je několikanásobně více, než subjektů působících v podzimních volbách do zastupitelstev obcí. Zároveň na lokální úrovni působí především drobné, místní, strany a sdružení kandidátů, které nemají zastoupení ve volbách do PS ČR.

Ačkoliv se tak může zdát, že tyto dvoje volby spolu nemohou najít společného jmenovatele, tak zde můžeme vidět jistou voličskou stabilitu, co se týče účasti ve volbách a hlasů, které získaly jednotlivé strany. Ve volbách do PS ČR, ve kterých většinou bývá volební účast celorepublikově výrazně nejsilnější ze všech typů konaných voleb, byla volební účast 70,84 %. Ve volbách do zastupitelstva obce byla účast nižší, ale rozdíl v účasti nebyl tak markantní. Voleb do zastupitelstva obce se zúčastnilo 65,63% voličů.

Ve volbách do Poslanecké sněmovny ČR v obci Zdiby totiž největší zisk na hlasech zaznamenala ODS, která v podzimních volbách do zastupitelstva obce získala 2 mandáty, umístila se na celkovém 3. místě v těchto volbách a starostka pochází z této strany. Ve volbách do PS ČR získala ODS 403 platných hlasů, což ve výsledku představovalo 31,9%.

Na druhém místě se umístila strana TOP 09. Zde je ovšem vidět jistý rozkol oproti volbám do zastupitelstva obce. Strana TOP 09 získala 363 platných hlasů, což představuje 28,74%. Tato strana je ovšem provázaná se sdružením Starostové a nezávislí, které kandidovalo v podzimních volbách do zastupitelstva obce a nezískalo žádný mandát, dokonce v celkovém výsledku získalo nejméně hlasů ze všech kandidujících subjektů.

Třetí místo ve volbách do PS ČR obsadila strana Věci veřejné (VV) s výrazně menším ziskem hlasů než předchozí dvě strany, které mezi sebou měly pouze poměrně malý rozdíl. Věci veřejné získaly 12,5% hlasů, tedy 158 hlasů celkem. Tato strana neměla ve volbách do zastupitelstva obce vlastní zastoupení.

Stejně tak neměla zastoupení v komunálních volbách ani Česká strana sociálně demokratická (ČSSD), která obsadila čtvrtou příčku ve výsledku voleb do PS ČR

ve Zdíbech. Rozdíl v zisku hlasů mezi stranou Věci veřejné a ČSSD, není opět až tak výrazný jelikož ČSSD získala 10,92% hlasů, což představuje 138 platných hlasů.

Poslední strana, která také nebyla zastoupena v komunálních volbách, ale která zaznamenala v obci výraznější zisk hlasů, byla Komunistická strana Čech a Moravy (KSČM), ale opět je zde patrný rozdíl mezi ní a předchozími stranami. KSČM získala 4,19%, tedy 53 hlasů a byla tak poslední stranou která dokázala ve Zdíbech překonat hranici alespoň 3%. Další subjekty působící v těchto volbách již nezaznamenaly žádné výraznější zisky hlasů.

Je tak možné pozorovat jistou podobnost s celorepublikovým výsledkem voleb do PS ČR, jelikož jakýkoliv výraznější zisk hlasů zaznamenaly pouze strany, které získaly po sečtení všech hlasů mandáty v PS ČR. Celkové rozdělení hlasů v obci je patrné v příložené tabulce.

Strana		Platné hlasy	
č.	název	celkem	v %
1	OBČANÉ.CZ	2	0,2
2	Liberálové.CZ	0	0
4	Věci veřejné	158	13
5	Konzervativní strana	1	0,1
6	Komunistická str.Čech a Moravy	53	4,2
7	Koruna Česká (monarch.strana)	1	0,1
9	Česká str.sociálně demokrat.	138	11
11	Sdruž.pro rep.-Republ.str.Čsl.	2	0,2
13	Strana Práv Občanů ZEMANOVCI	27	2,1
14	STOP	0	0

Strana		Platné hlasy	
č.	název	celkem	v %
15	TOP 09	363	28,7
17	Křesť.demokr.unie-Čs.str.lid.	11	0,87
18	Volte Pr.Blok www.cibulka.net	1	0,07
19	Česká str.národ.socialistická	1	0,07
20	Strana zelených	35	2,77
21	Suverenita-blok J.Bobošíkové	34	2,69
23	Česká pirátská strana	16	1,26
24	Dělnic.str.sociální spravedl.	4	0,31
25	Strana svobodných občanů	13	1,02
26	Občanská demokratická strana	403	31,9

Zdroj: Zpracováno dle ČSU, volby.cz, 2012

Zároveň je možné usuzovat, že zde existuje i jistá podobnost s výsledky nejbližší pražské městské části, tedy části Praha 8. V této městské části, s kterou obec Zdiby téměř sousedí, získala nejvíce hlasů strana TOP 09 (24,96% hlasů) a byla následována ODS, která získala 22,79% hlasů. Ačkoliv je pořadí těchto dvou stran opačné než ve Zdíbech, tak i zde můžeme pozorovat malý rozdíl v zisku hlasů a obě strany jsou opět na dvou nejvyšších příčkách. Následovala je ČSSD, která v Praze 8 získala 17,31% hlasů a za ní se umístila

strana VV s 10,34%. Zde je opět pořadí oproti Zdibům obrácené a je zde i patrnější rozdíl v zisku hlasů. Menší je tento rozdíl mezi VV a KSČM, kdy KSČM získala 8,3%. Další politické subjekty účastnící se voleb do PS ČR v Praze 8 nezískaly výraznější zisky hlasů, ale je vidět, že ačkoliv se pořadí lehce obměnilo, v obou dvou případech zvítězily pravicové strany s výrazně vyšším ziskem hlasů než jejich konkurenti a je tak jistá podobnost mezi výsledky v městské části hlavního města a menší obcí, která již náleží do středočeského kraje.

10 Závěr

Cílem této práce bylo přinést podrobnější rozbor komunálních voleb z roku 2010 a povolebních jednání v obci Zdiby. Ve volbách do zastupitelstva této obce bylo zúčastněno hned několik lokálních politických subjektů, které nepůsobí v jiných volebních procesech. Zastoupení těchto volebních stran v zastupitelstvu obce je dominantní a většina zvolených zástupců pochází z těchto politických uskupení a sdružení.

Jediná strana, která působí i na celorepublikové úrovni a má zastoupení i v Parlamentu ČR a zároveň získala mandát ve zdibském zastupitelstvu, je ODS. Vzhledem k tomu, že žádná ze stran nezískala dostatečný počet mandátů k vytvoření většiny v zastupitelstvu, musela následně probíhat koaliční jednání, ve kterých figurovala ODS a pak další 4 lokální aktéři, přičemž ODS vytvořila koalici s dvěma těmito uskupeními. V koalici se tak objevilo uskupení, které v předchozím volebním období mělo nadpoloviční většinu (Sdružení fotbal – Zdiby, Veltěž, Přemyšlení) a jedno nové sdružení, které vzniklo v mezidobí mezi lety 2006 a 2010 (SNK - Holosmetky, Zlatý Kopec, Brnky). Vznikla tak koalice, která má v zastupitelstvu obce 7 mandátů a druhý nejsilnější politický aktér SNK "Společně pro Zdiby", který má v zastupitelstvu 3 mandáty a který se původně také účastnil koaličních jednání, se přesouvá do opozice, jelikož dlouhodobě ostře vystupoval proti předchozímu vedení obce.

Vzhledem k účasti jediné parlamentní strany v komunální politice je srovnání s volbami do Poslanecké sněmovny ČR vcelku náročné, nicméně ODS má dlouhodobé zastoupení v komunální politice ve Zdibech a její postavení a zisk mandátů postupně narůstá. Jak analýza volebních výsledků ukázala, můžeme pozorovat jistou podobnost ve volebních výsledcích ve volbách do PS ČR mezi Zdiby a nejbližší městskou částí Praha 8, kde se volební účast i výsledky voleb výrazněji neliší. Dá se tak usuzovat jistá podobnost voličské základny jak ve Zdibech, tak v Praze 8, ačkoliv zkoumaná obec se nachází již ve středočeském kraji.

11 Seznam literatury

11.1 Odborná literatura

Čmejrek, J., Bubeníček, V., Čopík, J., Demokracie v lokálním politickém prostoru, Grada, Praha, 2010, ISBN 978-80-247-3061-5

Čmejrek, J., Bubeníček, V., Luhanová, M., Politika v regionálním rozvoji, Česká zemědělská univerzita v Praze, Praha 2004

Čmejrek, J., Kopřiva, R., Základy veřejné správy, Česká zemědělská univerzita v Praze, Praha 2010

Čmejrek, J., Kubálek, M., Pátek, Z., Dostál, P. Moderní společnost a problémy politiky, Česká zemědělská univerzita v Praze, Praha 2007

Zákon č. 128/2000 Sb. Zákon o obcích

Zákon č. 491/2001 Sb. Zákon o volbách do zastupitelstev obcí

11.2 Internetové zdroje

osz.zdiby.cz (webová prezentace politického sdružení)

volby.cz (volební server Českého statistického úřadu)

www.obeczdiby.cz (informační server obce)

www.ods zdiby.cz (webová prezentace politické strany působící v obci Zdiby)

www.risy.cz (regionální informační servis)

www.starostove-nezavisli.cz (webová prezentace politického sdružení)

zdiby2010.webnode.cz (webová prezentace politického sdružení)

12 Seznam zkratek

PS ČR – Poslanecká sněmovna České republiky

ODS – Občanská demokratická strana

ČSSD – Česká strana sociálně demokratická

KSČM – Komunistická strana Čech a Moravy

VV – Věci veřejné

SNK – Sdružení nezávislých kandidátů

13 Přílohy

Příloha č. 1: Hlasy pro kandidáty strany Sdružení fotbal – Zdiby, Veltěž, Přemyšlení

Příloha č. 2: Hlasy pro kandidáty strany SNK – Společně pro Zdiby.

Příloha č. 3: Hlasy pro kandidáty strany ODS

Příloha č. 4: Hlasy pro kandidáty strany SNK – Holosmetky, Zlatý kopec, Brnky

Příloha č. 5: Hlasy pro kandidáty strany Sdružení nezávislých kandidátů Zdiby 2010.

Příloha č. 6: Hlasy pro kandidáty strany Hasiči pro Zdiby

Příloha č. 7: Hlasy pro kandidáty strany STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ

Příloha č. 8: Komise zřízené zastupitelstvem

Příloha č. 1:

Hlasy pro kandidáty strany Sdružení fotbal – Zdiby, Veltěž, Přemyšlení

Kandidát		Počet hlasů		Pořadí zvolení/Náhradníka	Mandát
Pořadové č.	Příjmení, jméno, tituly	Abs.	V %		
1	Wachtl Luděk	376	10,6	4	*
2	Tvrдый Jan	381	10,7	3	*
3	Jurkeník Zdeněk	390	11	1	*
4	Straka David	284	8,01	2	-
5	Hyklová Jana	366	10,3	1	-
6	Zápotocký Karel	330	9,3	3	-
7	Jandovská Hana	383	10,8	2	*
8	Bočan Michal	263	7,41	4	-
9	Weigner Tomáš	283	7,98	5	-
10	Tondr Tomáš	265	7,47	6	-
11	Hanslík Martin	224	6,31	7	-

Zdroj: Zpracováno dle ČSU, volby.cz, 2012

Příloha č. 2:

Hlasy pro kandidáty strany SNK – Společně pro Zdiby.

Kandidát		Počet hlasů		Pořadí zvolení/Náhradníka	Mandát
Pořadové č.	Příjmení, jméno, tituly	Abs.	V %		
1	Krejcar Miloš Ing.	295	11,7	1	*
2	Veselá Gabriela	261	10,4	1	-
3	Slezák Radim	266	10,6	2	*
4	Dubský Petr Ing.	265	10,5	3	*
5	Čermák Karel	229	9,1	2	-
6	Votava Jiří	191	7,59	3	-
7	Příbyl Radek	220	8,75	4	-
8	Bičák Tomáš	218	8,67	5	-
9	Nepala Anatol	200	7,95	6	-
10	Dvořáková Dana	188	7,47	7	-
11	Špatenková Olga	181	7,19	8	-

Zdroj: Zpracováno dle ČSU, volby.cz, 2012

Příloha č. 3:
Hlasy pro kandidáty strany ODS

Kandidát		Počet hlasů		Pořadí zvolení/Náhradníka	Mandát
Pořadové č.	Příjmení, jméno, tituly	Abs.	V %		
1	Hellerová Markéta MUDr.	313	14,1	1	*
2	Baier Milan	260	11,7	2	*
3	Fabiánová Kateřina Ing.	257	11,6	1	-
4	Rousková Růžena	219	9,86	2	-
5	Plechátý Pavel	215	9,68	3	-
6	Holan Jiří	172	7,75	4	-
7	Valihrach Otakar	173	7,79	5	-
8	Jánská Lenka	161	7,25	6	-
9	Betos Dimitrios	148	6,66	7	-
10	Tichý Luboš	159	7,16	8	-
11	Bartoš Vladimír	142	6,39	9	-

Zdroj: Zpracováno dle ČSU, volby.cz, 2012

Příloha č. 4:
Hlasy pro kandidáty strany SNK – Holosmetky, Zlatý kopec, Brnky

Kandidát		Počet hlasů		Pořadí zvolení/Náhradníka	Mandát
Pořadové č.	Příjmení, jméno, tituly	Abs.	V %		
1	Seif Lubomír Ing.	144	11,2	1	-
2	Žáček Jiří Ing.	118	9,16	2	-
3	Široký Libor JUDr.	150	11,6	1	*
4	Čáp David Ing. PhD.	122	9,47	3	-
5	Beránková Hana	121	9,39	4	-
6	Ešner Miroslav	112	8,69	5	-
7	Moravec Roman	111	8,61	6	-
8	Holler Jiří	108	8,38	7	-
9	Lišková Kamila	104	8,07	8	-
10	Hladký Petr	103	7,99	9	-
11	Nekovář Michal Ing.	95	7,37	10	-

Zdroj: Zpracováno dle ČSU, volby.cz, 2012

Příloha č. 5:

Hlasy pro kandidáty strany Sdružení nezávislých kandidátů Zdiby 2010.

Kandidát		Počet hlasů		Pořadí zvolení/Náhradníka	Mandát
Pořadové č.	Příjmení, jméno, tituly	Abs.	V %		
1	Oborníková Pavla Mgr.	158	13,1	1	*
2	Jordanov Štěpán Ing.	144	11,9	1	-
3	András Ctibor	115	9,5	2	-
4	Fridrich Michael	101	8,34	3	-
5	Šalda Vladimír Ing.	119	9,83	4	-
6	Černý Pavel Ing. Ph.D.	120	9,91	5	-
7	Urban František	96	7,93	6	-
8	Leška Karel	86	7,1	7	-
9	Stejskalová Marcela	87	7,19	8	-
10	Winter Ladislav	87	7,19	9	-
11	Sýsová Gabriela Mgr.	97	8,01	10	-

Zdroj: Zpracováno dle ČSU, volby.cz, 2012

Příloha č. 6:

Hlasy pro kandidáty strany Hasiči pro Zdiby

Kandidát		Počet hlasů	
Pořadové č.	Příjmení, jméno, tituly	Abs.	V %
1	Schum Martin	70	11,1
2	Kolařík Dušan MUDr.	65	10,4
3	Davídek Zdeněk	89	14,2
4	Zmítko Jan	39	6,21
5	Lžičař Josef JUDr.	162	25,8
6	Řeháková Jana DiS.	61	9,71
7	Ditl Pavel MUDr.	43	6,84
8	Čuřík Jakub	39	6,21
9	Srstková Petra	19	3,02
10	Kačírek Tomáš	15	2,38
11	Čuřík Jiří	26	4,14

Zdroj: Zpracováno dle ČSU, volby.cz, 2012

Příloha č. 7:

Hlasy pro kandidáty strany STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ

Kandidát		Počet hlasů	
Pořadové č.	Příjmení, jméno, tituly	Abs.	V %
1	Česnek Jan	163	31,1
2	Smetana Zbyněk Ing.	141	26,9
3	Kolář Karel Ing.	92	17,6
4	Hecht Petr	74	14,1
5	Beneš Michal	54	10,3

Zdroj: Zpracováno dle ČSU, volby.cz, 2012

Příloha č. 8:

Komise zřízené zastupitelstvem

Název komise	Předseda	Počet členů
Komise pro spolupráci s osadními výbory	Jiří Holler	5
Komise pro kulturu, volný čas a sociální věci	Hana Jandovská	5
Komise investiční a územního rozvoje	Milan Baier	7
Dopravní a bezpečnostní komise	Ing.Miroslav Petřík	5
Komise životního prostředí	Ing.Jiří Žáček	3
Komise legislativně právní	JUDr. Josef Lžičar	3

Zdroj: Zpracováno dle ODS, www.ods.doby.cz, 2012